

Pilar

Časopis za
društvene i humanističke studije

Godište XX. (2025.), broj 35

PROJEKT

PILAR

Časopis za društvene i humanističke studije
Godište XX. (2025.), broj 35

ISSN 1846-3010

Nakladnik:

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar; Trg Marka Marulića 19, Zagreb; www.pilar.hr

Za nakladnika:

Željko Holjevac

Glavni urednik:

Mislav Gabelica

Zamjenik glavnog urednika:

Ivo Turk

Uredničko vijeće:

Heinrich Badura (Beč), Carl Bethke (Leipzig), Sandra Cvikić (Vukovar), Ljiljana Dobrovšak (Zagreb), Vlatka Dugački (Zagreb), Gabor Egry (Budimpešta), Renata Glavak Tkalić (Zagreb), Caroline Hornstein-Tomić (Zagreb), Ivan Hršić (Zagreb), Božidar Jančiković (Zagreb), Tomislav Jonjić (Zagreb), Katica Ivanda Jurčević (Zagreb), Husnija Kamberović (Sarajevo), Stjepan Matković (Zagreb), Josip Mihaljević (Zagreb), Ljudmila Mindova (Sofija), Hrvoje Petrić (Zagreb), Milica Prokić (San Domenico di Fiesole), Tomasz Pudlocki (Krakov), Andrej Rahten (Ljubljana), Krešimir Regan (Zagreb), Ivan Rogić (Zagreb), Ines Sabotič (Zagreb), Dinko Šokčević (Pečuh), Ivana Žebec Šilj (Zagreb), Dražen Živić (Vukovar)

Tajnica uredništva:

Matea Milak

Lektorica:

Mirjana Paić-Jurinić

Oblikovanje, prijelom i priprema za tisak:

Zlatko Rebernjak

Tisak:

ITG, Zagreb

Časopis izlazi jedanput godišnje.

Cjelovit sadržaj časopisa dostupan je na mrežnim stranicama Instituta društvenih znanosti Ivo Pilar: www.pilar.hr

Cijena primjerku je 5€.

Rukopisi se šalju na:

Časopis Pilar, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar

Marulićev trg 19, HR-10000 Zagreb

E-mail: casopis.pilar@pilar.hr

Telefon: (+385 1) 4886-800

Uredništvo ne odgovara za navode i gledišta iznesena u pojedinim priložima.

Copyright © 2025. Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, Zagreb

1987 Pilar

ČASOPIS ZA
DRUŠTVENE I HUMANISTIČKE
STUDIJE

35

Institut društvenih znanosti Ivo Pilar
Zagreb, 2025.

Dr. **Ivo Pilar** (Zagreb, 1874.–1933.), po struci pravnik i ekonomist (studirao u Beču i Parizu). Od početka XX. stoljeća do 1920. živi i radi u Bosni i Hercegovini (Sarajevo, Tuzla), potom do smrti u Zagrebu. Sudjelovao i u političkom životu: do jeseni 1918. zalagao se za održanje višenacionalne i multikulturne Austro-Ugarske Monarhije, ali pod uvjetom da se – u državno-političkom i nacionalno-političkom smislu – *reformira*, o čemu je napisao nekoliko važnih programskih spisa. U novostvorenoj južnoslavenskoj državi (Kraljevina SHS – Kraljevina Jugoslavija) politički je proganjan. Znanstvenik i publicist širokih interesa (umjetnost, povijest, sociologija, psihologija, demografija, politička geografija itd.). Najvažnija djela: studija *Secesija* (Zagreb 1898., kojom stječe »legitimaciju teoretičara modernizacije«), stručni rad o recepciji Općeg austrijskog građanskog zakonika u Bosni i Hercegovini (*Entwicklungsgang der Rezeption des Österreichischen ABG in Bosnien und Herzegowina...*, Wien, 1911.), opsežna studija *Die südslawische Frage und der Weltkrieg* (Beč, 1918., pod pseudonimom L. v. Südland), pionirski rad u hrvatskoj psihologiji (*Borba za vrijednost svoga »Ja«*. *Pokus filozofije slavenskog individualizma*, Zagreb 1922.), političko-ekonomska studija *Immer wieder Serbien. Jugoslawiens Schicksalsstunde* (Berlin, 1933., pod pseudonimom Florian Lichtträger).

Sadržaj

R A S P R A V E

- 9 Blanka MATKOVIĆ:**
Hrvatski protukomunistički otpor: »Organizacija Hrvata katolika« iz Žeževice (1947.) i slučaj Mate Čovića iz Tučepa (1949.)
- 43 Nikola PERKOVIĆ:**
Industrijsko-tehnička suradnja Jugoslavije sa zapadnoeuropskim zemljama i Sjedinjenim Američkim Državama od polovice 1960-ih do početka 1970-ih godina
- 97 Martina TOPIĆ-RUTHERFORD, Carmen BRUEGMANN:**
»I wouldn't worry about it, you've still got a great pair of legs« – Masculine Habitus, Blokishness and the Office Culture in UK Newsrooms
- 121 Mirela HOLY:**
Rast značaja Jugoistočne Europe kao odredišta (klimatskih) migranata s područja Jugoistočne Azije
- 141 Suzana GABUD:**
Mješoviti istraživački pristup u društvenim znanostima: teorijski okvir, dizajni i primjena
- 157 Marija GEIGER ZEMAN:**
Između globalnih ideja i lokalnih inicijativa: rodna ravnopravnost kao pokretač integralnog održivog razvoja
- 181 Divna BLAŽEV:**
The role of impulsivity and positive urgency in predicting binge eating symptoms among university students using a risk-behaviour approach

O S V R T I

- 201 Mislav GABELICA:**
Dva mišljenja o Ivi Pilaru: povodom izlaska knjige Duška Sekulića *Ideologije rase i nacije*, Zagreb, 2025.

P R I K A Z I

- 221 Ivo Pilar, *Uvijek iznova Srbija. Sudbonosni trenutak za Jugoslaviju*, Zagreb, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2024. (Domagoj Čelić)**
- 225 Vine Mihaljević, *Fra Mato (Matija/e) Divković – iz mletačke perspektive*, Zagreb, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2024. (Ivana Žebec Šilj)**

- 228** Vine Mihaljević, *Liječnik i kirurg fra Mihovil Sučić (1820.–1865.) – iz padovanske perspektive*, Zagreb, Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, 2024. (Robert Jolić)
- 231** Marija Vulesica, *Nastanak političkog antisemitizma u Hrvatskoj i Slavoniji 1879.–1906.*, Zagreb, Srednja Europa, 2024. (Mislav Gabelica)
- 237** Andrej Rahten, *Prijestolonasljednikova smrt. Tragom slovenskih i hrvatskih interpretacija Sarajevskog atentata*, Zagreb, Tragovi prošlosti, 2024. (Mislav Gabelica)
- 247** Darko Gavrilović, *Svetozar Pribičević i hrvatsko-srpski odnosi na prijelazu stoljeća*, Zagreb. Srednja Europa, 2025. (Mislav Gabelica)